

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

55 212 01 Színész II.

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tétteleit a 001136/2014-5522 számon kiadom.

EREDETVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSOLAT

Rudese J.

Jóváhagyta:

Szakál Ferenc Pál
Főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
Szak- és Felnőttképzési Igazgatóság

Érvényes: 2014. január 14-től

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

A vizsgafeladat ismertetése: A szakmai követelményekben megfogalmazott színházelméleti, esztétikai, működéstani, szervezési, jogi alapismeretek bemutatása kötelező, illetve ajánlott szakirodalom, valamint a központilag összeállított vizsgakérdések alapján.

A tételekhez segédeszközök nem használhatók.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

Ajánlott szakirodalom az 1-20. tételek kidolgozásához:

1-3. tételek:

- Szerdahelyi István: Az esztétikai érték (1984), Gondolat, vagy
- Szerdahelyi István: Bevezetés az esztétikába (2003), Főiskolai Tankönyv, Bp.
- Esztétikai kislexikon (1979), Kossuth, Bp.
- A színészmesterség alapismeretei, szerk.: Kovács Gábor Dénes, NSZFI, 2009.
- A színjáték művészete 1. Összeállította: Keleti István, NPI, 1966.
- Díszlet–jelmez. Magyar scenográfia. Budapest, Göncöl Kiadó, 2005.
- Bögel József – Jánosa Lajos: Scenographia Hungarica. Mai magyar díszlet és jelmez. Budapest, Corvina Kiadó, 1973.
- P. Pavis: Előadáselemzés (2003), Balassi, Bp.
- D. Diderot: Színészparadoxon, Helikon, 1966.
- A színésznevelés breviáriuma – szerk.: Nánay István, Gabnai Katalin (1983), Múzsák, Bp.
- P. Simhandl: Színháztörténet (1998), Helikon, Bp.
- Popper Péter: Színes pokol (2000), Saxum, Bp.
- K. Sz. Sztanyiszlavszkij: Színészetika (1964), Színháztudományi Intézet, Bp. 5-19. old.

4-6. tételek:

- Hankiss Elemér: Az irodalmi mű, mint komplex modell (1985), Magvető, Bp.
- Műelemzés-műértés, szerk.: Sipos Lajos (1990), Sport Kiadó
- Líra, dráma, epika, Grüll-Korsós-Turgonyi-Valaczka (1994), Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- Ferenc Győző: Gyakorlati verstan és verstani gyakorlatok (1994), Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- G. Tóth Károly: Kis magyar irodalomtörténet (1995), Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- Barta – Farkas - Kis: Irodalmi fogalomtár (2004), Könyvkuckó Kiadó, Bp.
- Ascher Oszkár: Jegyzetek a szavalásról (1930), Nyugat, Bp.
- Gáti József: A versmondás (1973), Gondolat, Bp.
- Latinovits Zoltán: Verset mondok (1978), NPI, Bp.
- Bécsy Tamás: Mi a dráma? (1987), Akadémia, Bp.

7-9., 19. tételek:

- A színészmesterség alapismeretei, szerk.: Kovács Gábor Dénes, NSZFI, 2009.

10-16. tételek:

- A színésznevelés breviáriuma – szerk.: Nánay István, Gabnai Katalin (1983), Múzsák, Bp.
- P. Simhandl: Színháztörténet (1998), Helikon, Bp.

- K. Sz. Sztanyiszlavszkij: A színész munkája, Gondolat, 1988.
- M. Csehov: A színészhez (A színjátszás technikájáról) (1997), Polgár Kiadó, Bp.
- S. Loraine Hull: Színészmesterség mindenkinek (Lee Strasberg színészképző Módszere) (1999), Tericum Kiadó, Bp.
- Louis Jouvet: Egy komédiás feljegyzései. Fordította: Várkonyi Zoltán (1943), Bibliotheca, Bp.

- G. Craig: Hitvallás a színházról, Színháztudományi Intézet, 1963.
- Mejerhold műhelye - válogatta és szerkesztette Peterdi Nagy László (1981), Gondolat, Bp.

- A színészek színházában hiszek. Max Reinhardt színháza (1994), szerk.: Török Margit, Színháztörténeti Intézet, Bp.
- B. Brecht: Színházi tanulmányok (1969), Magvető Bp.
- Vekerdy Tamás: A színészi hatás eszközei – Zeami mester művei szerint (1988), Gondolat, Bp.

- Miklós Tibor: Musical! (2002), Novella Kiadó, Bp.
- Rátonyi Róbert: Az operett, 1-2 (1984), Zemmű Kiadó, Bp.
- Gajdó Tamás – Hargitai Dorottya: A csárdáskirálynő (2006), Pannonica, Bp.

- Németh Antal: Új színházat, Múzsák, Bp. 1988. (351-389. old., valamint a 151-206. old.)
- Várkonyi Zoltán, szerk.: Szántó Judit (1980), NSZI-NPI, Bp., 45-68. old.
- Major Tamás: A színház nem szelíd intézmény (1985), Magvető, Bp.
- Hevesi Sándor: Az előadás, a színjátszás, a rendezés művészete (1985), Gondolat, Bp.

- Peter Brook: Az üres tér (1973), Európa, Bp.
- Színházi antológia XX. század – szerk.: Jákfalvi Magdolna (2000), Balassi
- Robert Cohen: A színészmesterség alapjai (1998), Jelenkor, Bp.
- Jerzy Grotowski: Színház és rítus (1999), Kalligram
- E. Barba: Papírkenu, Kijárat, 2001.

17. tétel:

- Dr. Venczel Sándor: Páholypótszék, Média+Print, 1994, 1999. (2., 3., 5., 7., 9. előadás, valamint a Függelék)

1. Művészetelméleti, esztétikai alapfogalmak.

Ismertesse a művészetelmélet, az esztétika alapfogalmait! Jellemezze a színházi műalkotás komplexitását, elemzésének módszertanát!

2. A színházművészet esztétikai, módszertani, etikai alapismeretei.

**Mutassa be a színművészet alapelemeit, ágazatait, alkotási folyamatait és alkotóit!
Sorolja fel a színpadtér főbb elemeit, jellemezze a 20. század szcenikai apparátusát! Jellemezze a színházművészet, a társulat etikai normáit!**

3. A színészi alkotás esztétikai sajátosságai, formanyelve.

Mutassa be a színészi alkotó tevékenység esztétikai sajátosságait a műtárgy és a műalkotó viszonylatában! Jellemezze a színészi alkotás 20. századi főbb irányelveit, áramlatait, műhelyeit, kiemelkedő színészpédagógusait!

4. Irodalomelméleti és stilisztikai ismeretek.

Mutassa be a líra, az epika és a dráma főbb műfajait, az irodalmi műelemzés főbb fogalmait, módszertanát! Jellemezze vázlatosan a különböző irodalmi korstílusokat, irányzatokat a kezdetektől a jelenkorig!

5. A verses szöveg elemzése.

Mutassa be a lírai kifejezés jellemzőit, a verstani alapfogalmakat, a verselemzés szempontjait Kölcsey Ferenc: Himnusz vagy Vörösmarty Mihály: Szózat című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar líra főbb irányzatait, és választása alapján mutasson be egy jelentős költői életművet!

6. A drámai szöveg elemzése.

Mutassa be a drámai mű jellemzőit, a dráma főbb típusait, műfajait, a drámaelemzés szempontjait Katona József: Bánk bán vagy Madách Imre: Az ember tragédiája című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar dráma főbb irányzatait! Választása alapján mutasson be egy jelentős drámaírói életművet, értelmezze annak egy meghatározó jelentőségű darabját!

7. A színházművészet stílusjegyei az ókorban és a középkorban.

Mutassa be az ókori görög és latin, valamint a középkori színjátszás jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

8. A színházművészet stílusjegyei a reneszánsztól a felvilágosodás koráig.

Mutassa be a reneszánsz, a manierizmus, a barokk, valamint a klasszicizmus színjátszásának jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

9. A színházművészet stílusjegyei a romantika és a naturalizmus korában.

Mutassa be a romantikus, valamint a naturalista színjátszás jellegzetes elemeit!

Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

10. A naturalista színjátszás rendszere.

Mutassa be K. Sz. Sztanyiszlavszkij pszichotechnikai módszerét, valamint annak hatását a 20. század színjátszására! Jellemezze a módszer követőit és változatait

Nyugat-Európában és Amerikában!

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

11. A századforduló színházi reformerei, a színpadi avantgárd játéktípusai.

Mutassa be a színházi avantgárd főbb irányzatait, európai alkotóit! Jellemezze E. G. Craig és V. Mejerhold színházművészetét!

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

12. Új törekvések a két világháború közötti színházművészet tematikájában és játéktípusában.

Mutassa be M. Reinhardt és B. Brecht színházi életművét! Jellemezze a keleti színjátszás főbb típusait, azok hatását az európai színjátszás alkotási módszereire!

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

- 13. Zenés színházi műfajok és játéktípusok a 20. századi magyar színházművészetben. Mutassa be az elmúlt évszázad meghatározó zenés színpadi műfajait! Jellemezze az ezekhez kapcsolódó játéktípust, kialakult játékhagyományt!**

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

- 14. A magyar színjátszás játéktípusa a 20. században, főbb színészpédagógiai módszerei. Mutassa be a Nemzeti Színház és a Vígszínház játéktípusát, műsorát! Jellemezze Hevesi Sándor, Németh Antal, Major Tamás, Várkonyi Zoltán színházi esztétikáját, színészpédagógiai módszerét!**

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

- 15. Az egyetemes színházművészet közelmúltjának és jelenének jelentős irányzatai. Mutassa be az elmúlt fél évszázad főbb színházművészeti irányzatait! Jellemezze ezen időszak jelentős színházi alkotóinak tevékenységét, esztétikai elveit és színházművészeti gyakorlatát!**

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

- 16. Magyar kortárs színházi törekvések. Mutassa be a hazai kortárs színjátszás néhány meghatározó műhelyét, alkotóját! Jellemezze egy választott társulat működését!**

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

17. Színházi intézmény működése.

Mutassa be a színházi intézményrendszer működését, szervezeti egységeit!
Jellemezze a színházi gazdálkodás és marketing folyamatát!

Szakképesítés: 55 212 01 Színész II.
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

18. A színházi működés jogi szabályozói.

Mutassa be a színházi intézmény működését meghatározó jogi szabályozókat!
Jellemezze a színész munkáját érintő főbb jogszabályokat!

19. Színháztípusok a 20. századi magyar színházművészetben.

Mutassa be a 20. század jellemző magyar színháztípusait! Jellemezze a kőszínházi modell szerkezetének átalakulását!

20. Alternatív, amatőr és diákszínjátszás.

Mutassa be a hazai alternatív társulatok működését, eredményeit az utóbbi évtizedekre vonatkozóan! Jellemezze a kortárs drámapedagógiai törekvéseket, valamint a diákszínjátszás fórumait!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. Művészetelméleti, esztétikai alapfogalmak.

Ismertesse a művészetelmélet, az esztétika alapfogalmait! Jellemezze a színházi műalkotás komplexitását, elemzésének módszertanát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Művészetelméleti, esztétikai alapfogalmak: az esztétika fogalma, tárgya, az esztétikum lényegi mozzanata, az esztétikai formák sajátosságai, az esztétikum és az emberi lényeg összefüggései.
- Az esztétikai minőségek: a szépség, a fenségesség, a rútság, a borzalmasság, a tragikum, az elégikusság, a komikum, a humor, az abszurd, a groteszk fogalmi.
- A műalkotás értékalakzata, a különböző művészeti ágak sajátosságai.
- Az autonóm művészet és a művészetiparok fogalma, típusai.
- A színházművészet esztétikai komplexitása, művészeti ágak ötvöződése a színházi előadásban. A „mise en scène” fogalma. A színpadi előadás elemzésének módszertana.
- A befogadás, az élményszerűség és a visszacsatolás kérdései.

2. A színházművészet esztétikai, módszertani, etikai alapismeretei.

**Mutassa be a színművészet alapelemeit, ágazatait, alkotási folyamatait és alkotóit!
Sorolja fel a színpadtér főbb elemeit, jellemezze a 20. század scenikai
apparátusát! Jellemezze a színházművészet, a társulat etikai normáit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészet esztétikai jellemzői, alapelemei, a közönség, a színjátész és a történetbe foglalt cselekvéssor jellemzői.
- A színjáték szerkezete, elemei, elemzésének szempontjai.
- Színművészeti ágazatok, típusok.
- A színházi alkotás folyamata, a próbafolyamat szakaszainak tartalma, sajátosságai (olvasó, elemző, rendező, emlék-, rész-, összpróbák és főpróbák).
- A színpadtér elemei, színpadtechnikai alapismeretek (proscénium, függönytípusok, világítás, süllyedők, húzók, horizont, takarás, zsinórpádlás).
- A scenika fejlődése a 20. században. A jellemző játéktípusok. A scenikai, színpadtechnikai berendezések üzemszerű működése. A mai kor modern színháza, technikai berendezései, oldal- és hátsószínpados térkialakítás.
- A színházi alkotás folyamatának résztvevői, közreműködői. A színházi szakmák és tevékenységi területek.
- A színházi alkotómunka etikai jellemzői, a színészetika alapelemei. A művészi alkotás etikai alapjai, a folyamat etikai jellemzői. A színházművészet etikai normáinak sajátosságai. A társulat etikai normái.

3. A színészi alkotás esztétikai sajátosságai, formanyelve.

Mutassa be a színészi alkotó tevékenység esztétikai sajátosságait a műtárgy és a műalkotó viszonylatában! Jellemezze a színészi alkotás 20. századi főbb irányelveit, áramlatait, műhelyeit, kiemelkedő színészpedagógusait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színművészet komplex eszközrendszere, esztétikai összetettsége, alkotófolyamatának sajátosságai, szakaszai, helyszínei.
- A színész eszközrendszere, az ábrázolás esztétikai vonatkozásai.
- A műtárgy és a műalkotó azonossága. A színész teste, mint jel.
- A színészi műalkotás megismételhetetlensége, múlandósága, intenzitása.
- A színészparadoxon, az átélés, jelzés, megmutatás, tudatosság kérdéskörei. A színészparadoxon (Diderot) kérdésköre.
- A színművészet 20. századi áramlatai, műhelyei, iskolái, kiemelkedő színészpedagógusai (pl. K. Sz. Sztanyiszlavszkij, M. Csehov, L. Strasberg, B. Brecht, J. Grotowski, Várkonyi Zoltán).

4. Irodalomelméleti és stilisztikai ismeretek.

Mutassa be a líra, az epika és a dráma főbb műfajait, az irodalmi műelemzés főbb fogalmait, módszertanát! Jellemezze vázlatosan a különböző irodalmi korstílusokat, irányzatokat a kezdetektől a jelenkorig!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színpadi szöveg típusai. A próza, a vers, a dialóg feldolgozása, színpadi megjelenése.
- Általános irodalom- és műfajelmélet, poétikai alapismeretek. A irodalmi művek (líra, epika, dráma) elemzésének módszertana, stratégiái, fogalmi.
- Irodalmi stílusok, stílusirányzatok és stílusárnyalatok (antik, középkori, reneszánsz, manierizmus, barokk, klasszicizmus, rokokó, szentimentalizmus, romantika, realizmus, naturalizmus, szimbolizmus, impresszionizmus, szecesszió, avantgárd, neoklasszicizmus, kortárs irányzatok) jellemzői.

5. A verses szöveg elemzése.

Mutassa be a lírai kifejezés jellemzőit, a verstani alapfogalmakat, a verselemzés szempontjait Kölcsey Ferenc: Himnusz vagy Vörösmarty Mihály: Szózat című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar líra főbb irányzatait, és választása alapján mutasson be egy jelentős költői életművet!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Lírai műfajok, szövegtípusok. Általános irodalomesztétikai és poétikai alapismeretek.
- A lírai kifejezés jellemzői, verstani fogalmak.
- A verselemzés stratégiái, technikái (strukturalista, hermeneutikai, ritmikai megközelítés).
- A metaforikus nyelvi kifejezés, a kötött ritmusú szövegforma feldolgozásának módszertana. Rímképletek, kötött és szabad versformák jellemzői, elemzési technikái.
- A vers (Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat) elemzése, nyelvi, szerkezeti, érték- és valóságmozzanatainak feltárása.
- Irodalmi stílusok és stílusárnyalatok a 20. századi magyar líratörténetben (szimbolizmus, avantgárd, neoklasszicizmus, népiesség, látomásos és tárgyias líra). A választott szerző életműve, egy versének értelmezése.

6. A drámai szöveg elemzése.

Mutassa be a drámai mű jellemzőit, a dráma főbb típusait, műfajait, a drámaelemzés szempontjait Katona József: Bánk bán vagy Madách Imre: Az ember tragédiája című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar dráma főbb irányzatait! Választása alapján mutasson be egy jelentős drámaírói életművet, értelmezze annak egy meghatározó jelentőségű darabját!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A drámai kompozíció elemei, sajátosságai (expozíció, alapszituáció, bonyodalom, tetőpont, végkifejlet).
- Drámamodellek (konfliktusos, középpontos, kétszintes) jellemzői.
- A drámai műfajok szerkezetének közös és eltérő elemei (tragédia, komédia, színmű).
- A dialógus feldolgozásának, értelmezésének, elemzésének technikái.
- A választott klasszikus drámai mű elemzése.

7. A színházművészet stílusjegyei az ókorban és a középkorban.

Mutassa be az ókori görög és latin, valamint a középkori színjátszás jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészeti előadás szerkezete, elemei, műfajai, típusai és stílusa az ókorban és a középkorban.
- Az antik görög színház jellemzői. A görög színház épülete, játékkalkalmak, színjátszók, játéktípusok, esztétikai, szcenikai jellemzők.
- A latin színház fénykora. A színjátszás játéktípusai, esztétikai, szcenikai jellemzői.
- A középkori színjátszás stílusjegyei. A színjátszás helye és tere, játékkalkalmak, a színjátszók működésének jellemzői a középkorban.

8. A színházművészet stílusjegyei a reneszánsztól a felvilágosodás koráig.

Mutassa be a reneszánsz, a manierizmus, a barokk, valamint a klasszicizmus színjátszásának jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészeti előadás szerkezete, elemei, műfajai, típusai és stílusa a reneszánsztól a felvilágosodás koráig.
- Színházművészet a reneszánsz korában. A színjátszás játéktípusa, a commedia dotta és a commedia dell' arte esztétikai, szcenikai jellemzői.
- Az Erzsébet-kor manierista színjátszása. A játéktípus, a játéktér és a drámatípusok jellemzői.
- Barokk színház- és drámatípusok. A színházépület sajátosságai, a játéktér, a játékkalkalmak, a színjátszók működésének jellemzői.
- Klasszicista udvari színházművészet. Az arisztotelészi dramaturgia mintái.

9. A színházművészet stílusjegyei a romantika és a naturalizmus korában.

Mutassa be a romantikus, valamint a naturalista színjátszás jellegzetes elemeit!

Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészeti előadás szerkezete, elemei, műfajai, típusai és stílusa a romantika és a naturalizmus idején.
- A romantikus színjátszás jellemzői. A színjátszás feltételrendszere, játéktípusa.
- A naturalizmus színpadi kifejezésformái, színjátéktípusai. A polgári színjátszás játékhelyei, műsorrendje, esztétikai jellemzői.

10. A naturalista színjátszás rendszere.

Mutassa be K. Sz. Sztanyiszlavszkij pszichotechnikai módszerét, valamint annak hatását a 20. század színjátszására! Jellemezze a módszer követőit és változatait Nyugat-Európában és Amerikában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A naturalista színjátszás kialakulása, a moszkvai Művész Színház működése, K. Sz. Sztanyiszlavszkij tevékenysége, pszichotechnikai rendszere.
- A Sztanyiszlavszkij-féle naturalista módszer hatása Nyugat-Európában és Amerikában.
- Mihail Csehov, Louis Jouvet, Lee Strasberg tevékenysége, módszere.

11. A századforduló színházi reformerei, a színpadi avantgárd játéktílusai.

Mutassa be a színházi avantgárd főbb irányzatait, európai alkotóit! Jellemezze E. G. Craig és V. Mejerhold színházművészetét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A századforduló színházi reformja. R. Wagner, A. Appia, E. G. Craig tevékenysége.
- Irodalomközpontúság és autonómia a színházművészetben. Antinaturalizmus és stilizáció. A színész – übermarionett.
- A színházi avantgárd főbb eredményei Európában. A. Jarry, A. Artaud tevékenysége.
- Mejerhold színházesztétikája, a biomechanika módszere.

12. Új törekvések a két világháború közötti színházművészet tematikájában és játékstílusában.

Mutassa be M. Reinhardt és B. Brecht színházi életművét! Jellemezze a keleti színjátszás főbb típusait, azok hatását az európai színjátszás alkotási módszereire!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az esztéticizmus játékstílusa, M. Reinhardt életműve.
- Politizáló és elidegenítő színházi tematika és játékstílus.
- B. Brecht színházesztétikája. Az epikus, elidegenítő színjátszás eszköztára.
- A keleti és a nyugati színház esztétikai alapelveinek hasonlóságai, különbségei.
- Távol-Kelet hagyományos színházi formái.
- A keleti színjátékhagyomány és hatása Európában és az USA-ban.

**13. Zenés színházi műfajok és játéktípusok a 20. századi magyar színházművészetben.
Mutassa be az elmúlt évszázad meghatározó zenés színházi műfajait! Jellemezze az
ezekhez kapcsolódó játéktípust, kialakult játékhagyományt!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Klasszikus zenés színházi műfajok: a daljáték és az opera jellemzői, típusai, a Magyar Állami Operaház műsorrendje.
- Az operett, a zenés vígjáték, a revü-operett. Főbb magyar szerzők, a műfaj állandó szereptípusai.
- Musical. A műfaj kialakulása, jellemzői, főbb típusai, játéktípusa, meghonosodása a magyar színházművészetben.
- Könnyűzenei színházi típusok, a rockopera, a rock-ballada és a rock-musical jellemzői, jelentősebb alkotásai.

14. A magyar színjátszás játéktílusa a 20. században, főbb színészpédagógiai módszerei.

Mutassa be a Nemzeti Színház és a Vígszínház játéktílusát, műsorát! Jellemezze Hevesi Sándor, Németh Antal, Major Tamás, Várkonyi Zoltán színházi esztétikáját, színészpédagógiai módszerét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Esztétikai alapelvek a XX. századi magyar színjátszásban.
- Hevesi Sándor életműve, színészpédagógiai rendszere. – A színjátszás művészete.
- Németh Antal életműve, vázlata a színjátszás esztétikájáról.
- Major Tamás és Várkonyi Zoltán színházi alkotómódszere.

- 15. Az egyetemes színházművészet közelmúltjának és jelenének jelentős irányzatai. Mutassa be az elmúlt fél évszázad főbb színházművészeti irányzatait! Jellemezze ezen időszak jelentős színházi alkotóinak tevékenységét, esztétikai elveit és színházművészeti gyakorlatát!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Stílussteremtők a XX. század második felében: J. Grotowski „szegény színháza”, P. Brook munkássága, E. Barba és az Odin színház.
- A Living Theatre és az Off-off-Broadway-mozgalom.
- A színpad esztétikájának újabb értelmezési kísérletei: A. Mnouchkine, T. Kantor, R. Wilson törekvései.

16. Magyar kortárs színházi törekvések.

Mutassa be a hazai kortárs színjátszás néhány meghatározó műhelyét, alkotóját!

Jellemezze egy választott társulat működését!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A kortárs hazai irányzatok esztétikai jellemzői, kompozíciós elvei, szerkezeti változatai.
- Kortárs színházi műhelyek.
- Jelentős színházművészeti alkotók.

17. Színházi intézmény működése.

Mutassa be a színházi intézményrendszer működését, szervezeti egységeit!

Jellemezze a színházi gazdálkodás és marketing folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházi intézményrendszer, az egyes szervezeti egységek működése és működtetése.
- A színházi munkarend résztvevői, munkatevékenységük jellemzői és helyszínei.
- A színházi táruk és a munkatársak tevékenysége és munkaköre, részvételük a próbafolyamatban és az előadásban.
- A színházi munkarend szabályrendszere, a próbatábla, a próbaterv jellemzői.
- A színházi működést meghatározó gazdasági, gazdálkodási, költségvetési mozzanatok.
- Színházi reklám- és marketingtevékenység.

18. A színházi működés jogi szabályozói.

Mutassa be a színházi intézmény működését meghatározó jogi szabályozókat!

Jellemezze a színész munkáját érintő főbb jogszabályokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházi szervezeti szabályzat, a kollektív szerződés.
- A színész alkalmazásának, foglalkoztatásának és munkavállalásának jogi feltételrendszere és típusai.
- A munkajog legfontosabb szabályai (munkaszerződés létrejötte, a szerződés legfontosabb tartalmi elemei, munkaszerződés megszüntetése, a végkielégítés).
- A közalkalmazotti jogállásra vonatkozó legfontosabb szabályok ismertetése (közalkalmazotti jogviszony létrejötte, megszüntése).
- Az előadó-művészeti munkavégzés sajátos szabályai.
- A legfontosabb vállalkozási formákra (egyéni vállalkozó, bt., kft.) vonatkozó legfontosabb szabályok.

19. Színháztípusok a 20. századi magyar színházművészetben.

Mutassa be a 20. század jellemző magyar színháztípusait! Jellemezze a kőszínházi modell szerkezetének átalakulását!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Színháztípusok és szervezeti formák jellemzői a 20. századi magyar színházművészetben. Állami és magán-színházak.
- A hivatásos kőszínházi színházi modell jellemzői az elmúlt fél évszázadban.
- Az előadó-művészeti szervezetek nyilvántartása és besorolása, a támogatási rendszer alapjai.
- A műsorrend és a társulat kialakítása, típusai.

20. Alternatív, amatőr és diákszínjátszás.

Mutassa be a hazai alternatív társulatok működését, eredményeit az utóbbi évtizedekre vonatkozóan! Jellemezze a kortárs drámapedagógiai törekvéseket, valamint a diákszínjátszás fórumait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alternatív és amatőr színjátszás Magyarországon. (Momentán Társulat, Pintér Béla Társulat, Maladype Színház, RS9 Színház, Stúdió „K” Színház, Szkéné Színház, Térszínház, stb.)
- Diákszínjátszás és drámapedagógiai törekvések.

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
 dátum

.....
 aláírás

G